

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS DOM

Mål nr
1835-10

meddelad i Stockholm den 1 april 2011

KLAGANDE

Transportstyrelsen
Box 267
781 23 Borlänge

MOTPART

Kolbäcks Återvinning AB, 556259-3409
Industrivägen 3
734 51 Kolbäck

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Jönköpings dom den 26 februari 2010 i mål nr 1256-09, se bilaga

SAKEN

Tillfällig registrering av fordon

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen avslår överklagandet.

YRKANDE M.M.

Transportstyrelsen yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen upphäver länsrättens och kammarrättens domar och fastställer beslutet av Vägverket, vars talan tagits över av Transportstyrelsen.

Dok.Id 103615

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Wallingatan 2

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-12:00
13:00-16:30

Mål nr
1835-10

Transportstyrelsen anför i huvudsak följande. Regelverket har sedan lång tid tillbaka tolkats så att tillfällig registrering av fordon i Sverige bara får godkännas i nära anslutning till införseln av fordonet. Ett fordon som är registreringspliktigt i Sverige och som måste vara registrerat för att få brukas ska ha en ordinär registrering. Den som tar in ett fordon från ett annat land får bruka det under en vecka från införseldagen. Avsikten är att fordonet inom denna vecka antingen ska genomgå registreringsbesiktning inför ordinär registrering eller att ägaren ska ansöka om tillfällig registrering. Av förarbetena framgår tydligt att meningen var att ansökan om tillfällig registrering skulle ske inom en vecka från införseln i landet. Syftet med tillfällig registrering är att underlätta införseln av fordon, så att ett fordon ska kunna användas oavbrutet från dagen för införseln oavsett när registreringsbesiktning kan ske. Den som inte har för avsikt att använda fordonet förrän ett halvår efter införseln har gott om tid att ansöka om ordinarie registrering och få tid för registreringsbesiktning. Det är inte meningen att undantaget tillfällig registrering ska kunna användas för att snabbare få bruka ett fordon som har stått oanvänt en längre tid.

Kolbäck's Återvinning AB (bolaget) har förelagts att yttra sig men har inte hörts av.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan i målet

Bolaget förde in en lastbil med släp från Finland den 10 mars 2008. En ansökan om tillfällig registrering av lastbilen initierades den 20 maj 2008 och den beviljades. I fråga om släpet ansökte bolaget om tillfällig registrering först genom en ansökan som kom in till Vägverket den 4 september 2008. Att den första ansökan inte omfattade även släpet berodde enligt bolaget på att man inte visste att det krävdes en särskild ansökan för släpet. Vägverket vägrade registrering med motiveringen att ansökan hade kommit in för sent. Länsrätten och kammarrätten ansåg att registrering inte kunde vägras på den grunden.

Frågan i målet är om den omständigheten att ansökan om tillfällig registrering gjordes omkring sex månader efter det att fordonet fördes in till Sverige är skäl att vägra registrering.

Föreskrifter och förarbeten

Regler om registrering av fordon finns i lagen (2001:558) om vägtrafikregister. Ett fordon får som huvudregel användas endast om det är registrerat i vägtrafikregistret (12 §). Den som förvärvar ett fordon som inte är registrerat får – med vissa undantag som inte är aktuella här – bruka det under en vecka från det att fordonet fördes in hit (16 §). Under vissa förutsättningar kan tillfällig registrering beviljas (21–22 §§). En tillfällig registrering gäller – vid sådan införsel som detta mål avser – under tre månader från dagen då den meddelades (22 §).

Regler om tillfällig registrering finns också i förordningen (2001:650) om vägtrafikregister. Under rubriken Förutsättningar och hinder för registrering finns i 15 kap. 7 § vissa föreskrifter om vad som krävs för en tillfällig registrering.

Några regler om frister inom vilka en ansökan om tillfällig registrering ska göras finns inte i lagen eller i någon annan författning.

Regeln om rätten att utan registrering använda ett fordon under en vecka från det att det fördes in i landet motiverades i förarbetena bl.a. med att en ansökan om tillfällig registrering skulle kunna ske inom den tiden; den enskilde fick med andra ord ett visst rådrum för att klara av formaliteter och praktiska bestyr i samband med registreringen (prop. 2000/01:95 s. 69). Att giltighetstiden för den tillfälliga registreringen bestämdes till tre månader motiverades med att det är viktigt att den ordinära registreringen kommer till stånd ganska snart; samtidigt skulle innehavaren av fordonet ha rimlig tid för att hinna med de moment som krävs för att fordonet ska godkännas och bli klart för ordinär registrering (a. prop. s. 72).

Mål nr
1835-10

Högsta förvaltningsdomstolens bedömning

Lagstiftarens avsikt är uppenbarligen att tillfälliga registreringar ska komma till stånd i någorlunda nära anslutning till införseln av fordonet. Någon tidsgräns för ansökan har dock inte föreskrivits i lagen eller någon annan författning. Det finns alltså inte författningsstöd för att vägra en registrering med hänvisning enbart till att ansökan har kommit in för sent. Därför ska överklagandet avslås.

Mats Melin

Lennart Hamberg
Skiljaktig mening

Anna-Karin Lundin

Annika Brickman

Anita Saldén Enérus

Maria Lindeberg
Föredragande justitiesekreterare

SKILJAKTIG MENING

Justitierådet Lennart Hamberg är av skiljaktig mening och anför följande.

De bestämmelser om tillfällig registrering som är aktuella i målet kan tillämpas för vissa fordon i samband med att dessa ”förs in” i Sverige för att stadigvarande brukas här, 22 § första stycket lagen om vägtrafikregister. Frågor om tillfällig registrering prövas av Transportstyrelsen, 33 §. Denna form av tillfällig registrering har ersatt det tidigare förfarandet med s.k. interimslicenser som kunde utfärdas av tullmyndighet vid införsel av fordon i vissa fall, se numera upphävda kungörelsen (1973:766) om interimslicens för fordon. De nya reglerna innebär en möjlighet att fritt bruka ett fordon under en vecka från införseln, under vilken tid det förutsatts att ansökan om tillfällig registrering ska kunna ske, se prop.

2000/01:95 s. 69.

Genom möjligheterna till tillfällig registrering kan fordonet efter införseln under vissa förutsättningar brukas i landet även innan registreringsbesiktning hinner ske. Den tillfälliga registreringen gäller i tre månader, vilken tidsgräns är satt med hänsyn till att fordonets ägare ska ha rimlig tid för att hinna med de moment som krävs för att fordonet ska godkännas och bli klart för ordinär registrering, a. prop. s. 72. Reglerna om tillfällig registrering under tre månader efter den första veckans fria användning syftar således till att i samband med införseln av ett fordon ge möjlighet till viss fortsatt användning till dess att besiktning m.m. hinner genomföras. För fordon som redan befinner sig i Sverige och som inte är registreringspliktiga, finns inte några motsvarande möjligheter till temporära registreringsåtgärder om användningen ska ändras så att registreringsplikt inträder.

När det gäller den i målet aktuella släpvagnen infördes den till Sverige i mars 2008. Eftersom ansökan om tillfällig registrering inte gjordes i samband med införseln har släpvagnen under en längre tid därefter inte kunnat användas på ett sådant sätt som kräver registrering i Sverige. Vid bolagets ansökan i september 2008 om tillfällig registrering förelåg således inte en sådan situation som överhuvudtaget avses med reglerna om tillfällig registrering, utan bolaget var då hänvisat till att direkt söka registrering i vägtrafikregistret. Det var därför riktigt att avslå bolagets ansökan och Transportstyrelsens överklagande ska därför bifallas.

Avd. I

Föredraget 2011-03-09